

Order estimates of approximative characteristics of functions from classes $S_{1,\theta}^r B(\mathbb{R}^d)$

Порядкові оцінки апроксимативних характеристик функцій з класів $S_{1,\theta}^r B(\mathbb{R}^d)$

S. Ya. Yanchenko

Institute of Mathematics NAS of Ukraine, Kyiv

С. Я. Янченко

Інститут математики НАН України, Київ

Анотація

We obtained exact order estimates of approximation of the classes $S_{1,\theta}^r B$ by entire functions of exponential type with supports of their Fourier transforms in step hyperbolic cross. The error of the approximation estimated in the metric of Lebesgue spaces, $L_q(\mathbb{R}^d)$, $1 < q \leq \infty$.

Одержано точні за порядком оцінки наближення функцій з класів $S_{1,\theta}^r B(\mathbb{R}^d)$ за допомогою цілих функцій експоненціального типу з носіями їх перетворення Фур'є у східчастому гіперболічному хресті. Похибка наближення оцінюється в метриці простору Лебега, $L_q(\mathbb{R}^d)$, $1 < q \leq \infty$.

У роботі продовжено вивчення апроксимативних характеристик класів функцій Нікольського–Бесова $S_{p,\theta}^r B(\mathbb{R}^d)$ [1], [2] у просторі $L_q(\mathbb{R}^d)$. Встановлено точні за порядком оцінки наближення функцій із згаданих класів цілими функціями, зі спектром зосередженим на множині, яка називається східчастим гіперболічним хрестом. Основна увага приділяється випадку, коли $p = 1$.

1. Означення класів функцій та апроксимативних характеристик. Нехай \mathbb{R}^d — d -вимірний евклідов простір з елементами $\mathbf{x} = (x_1, \dots, x_d)$ і $(\mathbf{x}, \mathbf{y}) = x_1 y_1 + \dots + x_d y_d$. Нехай $L_q(\mathbb{R}^d)$, $1 \leq q \leq \infty$, — простір вимірних на \mathbb{R}^d функцій $f(\mathbf{x}) = f(x_1, \dots, x_d)$ зі скінченною нормою

$$\|f\|_q := \left(\int_{\mathbb{R}^d} |f(\mathbf{x})|^q d\mathbf{x} \right)^{\frac{1}{q}}, \quad 1 \leq q < \infty,$$

$$\|f\|_\infty := \operatorname{ess\,sup}_{\mathbf{x} \in \mathbb{R}^d} |f(\mathbf{x})|.$$

Для функції $f(\mathbf{x}) \in L_q(\mathbb{R}^d)$ визначимо різницю 1-го порядку з кроком h за змінною x_j таким чином:

$$\Delta_{h,j}f(\mathbf{x}) = f(x_1, \dots, x_{j-1}, x_j + h, x_{j+1}, \dots, x_d) - f(\mathbf{x})$$

і, відповідно, l -го порядку, $l \in \mathbb{N}$,

$$\Delta_{h,j}^l f(\mathbf{x}) = \overbrace{\Delta_{h,j} \dots \Delta_{h,j}}^l f(\mathbf{x}).$$

Нехай задано вектори $\mathbf{h} = (h_1, \dots, h_d)$, $h_j \in \mathbb{R}$, та $\mathbf{k} = (k_1, \dots, k_d)$, $k_j \in \mathbb{Z}_+$, $j = \overline{1, d}$. Тоді мішана різниця \mathbf{k} -го порядку з векторним кроком \mathbf{h} визначається рівністю

$$\Delta_{\mathbf{h}}^{\mathbf{k}} f(\mathbf{x}) = \Delta_{h_1,1}^{k_1} \Delta_{h_2,2}^{k_2} \dots \Delta_{h_d,d}^{k_d} f(\mathbf{x}).$$

Крім цього покладемо $e_d = \{1, 2, \dots, d\}$, $d \in \mathbb{N}$, і $e = \{j_1, \dots, j_m\}$, $m \in \mathbb{N}$, $m \leq d$, $1 \leq \overline{j_1} < \overline{j_2} < \dots < \overline{j_m} \leq d$. Задамо невід'ємний вектор $\mathbf{r}^e = (r_{j_1}, \dots, r_{j_m})$, $r_j \geq 0$, $j = \overline{1, d}$, і $\bar{\mathbf{r}}^e = (\bar{r}_1, \dots, \bar{r}_d)$, де

$$\bar{r}_i = \begin{cases} r_i, & i \in e; \\ 0, & i \in e_d \setminus e. \end{cases}$$

Простори $S_{p,\theta}^{\mathbf{r}} B(\mathbb{R}^d)$, $1 \leq p, \theta \leq \infty$, де \mathbf{r} — заданий вектор із невід'ємними координатами означаються таким чином [2]:

1) якщо $1 \leq \theta < \infty$, то

$$S_{p,\theta}^{\mathbf{r}} B(\mathbb{R}^d) = \left\{ f \in L_p(\mathbb{R}^d) : \|f\|_{S_{p,\theta}^{\mathbf{r}} B(\mathbb{R}^d)} < \infty \right\},$$

де норма задається рівністю

$$\|f\|_{S_{p,\theta}^{\mathbf{r}} B(\mathbb{R}^d)} = \|f\|_p + \sum_{\substack{e \subset e_d \\ e \neq \emptyset}} \left(\int_0^2 \dots \int_0^2 \prod_{j \in e} h_j^{-\theta r_j - 1} \|\Delta_{\mathbf{h}^e}^{\mathbf{k}^e} f(\cdot)\|_p^\theta \prod_{j \in e} dh_j \right)^{\frac{1}{\theta}};$$

2) якщо $\theta = \infty$, то

$$S_{p,\infty}^{\mathbf{r}} B(\mathbb{R}^d) = \left\{ f \in L_p(\mathbb{R}^d) : \|f\|_{S_{p,\infty}^{\mathbf{r}} B(\mathbb{R}^d)} < \infty \right\}$$

і

$$\|f\|_{S_{p,\infty}^{\mathbf{r}} B(\mathbb{R}^d)} = \|f\|_p + \sum_{\substack{e \subset e_d \\ e \neq \emptyset}} \sup_{\mathbf{h} > 0} \prod_{j \in e} h_j^{-r_j} \|\Delta_{\mathbf{h}^e}^{\mathbf{k}^e} f(\cdot)\|_p,$$

де $k_j > r_j \geq 0$, $j = \overline{1, d}$. Зазначимо, що простори функцій $S_{p,\theta}^{\mathbf{r}} B(\mathbb{R}^d)$ при значенні параметра $\theta = \infty$ збігаються з просторами $S_p^{\mathbf{r}} H(\mathbb{R}^d)$, які вперше розглянув С. М. Нікольський [1], а у випадку $1 \leq \theta < \infty$ вони були введені Т. І. Амановим [2].

Далі, замість $S_{p,\theta}^{\mathbf{r}} B(\mathbb{R}^d)$ і $S_p^{\mathbf{r}} H(\mathbb{R}^d)$ часто будемо використовувати позначення $S_{p,\theta}^{\mathbf{r}} B$ та $S_p^{\mathbf{r}} H$ відповідно.

У подальшому будемо вважати, що координати вектора $\mathbf{r} = (r_1, \dots, r_d)$ впорядковані таким чином: $0 < r_1 = r_2 = \dots = r_\nu < r_{\nu+1} \leq \dots \leq r_d$. Вектору $\mathbf{r} = (r_1, \dots, r_d)$ поставимо у відповідність вектор $\boldsymbol{\gamma} = (\gamma_1, \dots, \gamma_d)$, $\gamma_j = r_j/r_1$, $j = \overline{1, d}$, а вектору $\boldsymbol{\gamma} - \boldsymbol{\gamma}'$, де $\gamma'_j = \gamma_j$, якщо $j = \overline{1, \nu}$ і $1 < \gamma'_j < \gamma_j$, $j = \nu + 1, d$.

Також дамо означення просторів Нікольського–Бесова функцій мішаної гладкості $S_{p, \theta}^r B(\mathbb{R}^d)$ опосередковано через, так зване, декомпозиційне представлення елементів цих просторів. Уперше декомпозиційне представлення та відповідне йому нормування з'явилося у роботі С. М. Нікольського та П. І. Лізоркіна [3] і, як з'ясувалося пізніше, відіграло ключову роль у дослідженнях, які пов'язані з апроксимацією класів функцій. Наведемо спочатку необхідні означення та позначення.

Нехай $S = S(\mathbb{R}^d)$ — простір Л. Шварца основних нескінченно диференційовних на \mathbb{R}^d комплекснозначних функцій φ , що спадають на нескінченності разом зі своїми похідними швидше за будь-який степінь функції $(x_1^2 + \dots + x_d^2)^{-\frac{1}{2}}$ (див., наприклад, [4]). Через S' позначимо простір лінійних неперервних функціоналів над S . Зазначимо, що елементами простору S' є узагальнені функції.

Через $\mathfrak{F}\varphi$ та $\mathfrak{F}^{-1}\varphi$ будемо позначати відповідно пряме та обернене перетворення Фур'є функцій з просторів S та S' .

Носієм узагальненої функції f будемо називати замикання $\overline{\mathfrak{N}}$ такої множини точок $\mathfrak{N} \subset \mathbb{R}^d$, що для довільної $\varphi \in S$, яка дорівнює нулю в $\overline{\mathfrak{N}}$, виконується рівність $\langle f, \varphi \rangle = 0$. Носій узагальненої функції f будемо позначати через $\text{supp } f$.

Зазначимо, що для $1 \leq p \leq \infty$ існує природне неперервне вкладення $L_p(\mathbb{R}^d)$ в S' і в цьому сенсі функції з $L_p(\mathbb{R}^d)$ ототожнюються з елементами з S' .

Далі нехай $K_m(t) = \int_{\mathbb{R}} k_m(\lambda) e^{-2\pi i \lambda t} d\lambda$, $m \in \mathbb{Z}_+$, $K_{-1} \equiv 0$, де

$$k_m(\lambda) = \begin{cases} 1, & |\lambda| < 2^{m-1}, \\ 2(1 - \frac{|\lambda|}{2^m}), & 2^{m-1} \leq |\lambda| \leq 2^m, \\ 0, & |\lambda| > 2^m, \end{cases} \quad k_0(\lambda) = \begin{cases} 1 - |\lambda|, & 0 \leq |\lambda| \leq 1, \\ 0, & |\lambda| > 1. \end{cases}$$

Для кожного вектора $\mathbf{s} = (s_1, \dots, s_d)$, $s_j \in \mathbb{Z}_+$, $j = \overline{1, d}$, покладемо

$$A_{\mathbf{s}}^*(\mathbf{x}) = \prod_{j=1}^d (K_{s_j}(x_j) - K_{s_j-1}(x_j)), \quad (1)$$

$$A_{\mathbf{s}}^*(f, \mathbf{x}) = f(\mathbf{x}) * A_{\mathbf{s}}^*(\mathbf{x}) = \int_{\mathbb{R}^d} f(\mathbf{y}) A_{\mathbf{s}}^*(\mathbf{x} - \mathbf{y}) d\mathbf{y}.$$

Одразу зауважимо, що $A_{\mathbf{s}}^*(f, \mathbf{x})$ — блоки Валле Пуссена функції f . Також для $\mathbf{s} \in \mathbb{Z}_+^d$ розглянемо множини

$$Q_{2^{\mathbf{s}}}^* = \{ \boldsymbol{\lambda} = (\lambda_1, \dots, \lambda_d) : \eta(s_j) 2^{s_j-1} \leq |\lambda_j| < 2^{s_j}, \lambda_j \in \mathbb{R}, j = \overline{1, d} \},$$

$$\rho_+(\mathbf{s}) := \{ \mathbf{k} = (k_1, \dots, k_d) : \eta(s_j) 2^{s_j-1} \leq k_j < 2^{s_j}, k_j \in \mathbb{Z}_+, j = \overline{1, d} \},$$

де $\eta(0) = 0$ і $\eta(t) = 1$, $t > 0$.

Має місце таке твердження.

Лема А (див., наприклад, [5]). Нехай $1 \leq p \leq \infty$, тоді для будь-якої функції $f \in L_p(\mathbb{R}^d)$ маємо

$$f(\mathbf{x}) \stackrel{L_p}{=} \sum A_s^*(f, \mathbf{x})$$

і крім того $\text{supp } \mathfrak{F}A_s(f, \mathbf{x}) \subseteq Q_{2^s}^*$.

У прийнятих позначеннях простори $S_{p,\theta}^r B(\mathbb{R}^d)$, $1 \leq p, \theta \leq \infty$, $r > 0$, можна означити таким чином (див., наприклад, [5], [6]):

$$S_{p,\theta}^r B := \left\{ f \in L_p(\mathbb{R}^d) : \|f\|_{S_{p,\theta}^r B} < \infty \right\},$$

де

$$\|f\|_{S_{p,\theta}^r B} \asymp \left(\sum_{s \geq 0} 2^{(s,r)\theta} \|A_s^*(f, \cdot)\|_p^\theta \right)^{\frac{1}{\theta}} \quad (2)$$

при $1 \leq \theta < \infty$ і

$$\|f\|_{S_p^r H} \asymp \sup_{s \geq 0} 2^{(s,r)} \|A_s^*(f, \cdot)\|_p. \quad (3)$$

Тут і надалі по тексту для додатних величин A і B вживається запис $A \asymp B$, який означає, що існують такі додатні сталі C_1 та C_2 , які не залежать від одного істотного параметра у величинах A і B (наприклад, у вище наведених співвідношеннях (2) і (3) — від функції f), що $C_1 A \leq B \leq C_2 A$. Якщо тільки $B \leq C_2 A$ ($B \geq C_1 A$), то пишемо $B \ll A$ ($B \gg A$). Всі сталі C_i , $i = 1, 2, \dots$, які зустрічаються у роботі, залежать, можливо, лише від параметрів, що входять в означення класу, метрики, в якій оцінюється похибка наближення, та розмірності простору \mathbb{R}^d .

Окрім цього нагадаємо, що у випадку $1 < p < \infty$ норму функцій з просторів $S_{p,\theta}^r B(\mathbb{R}^d)$ можна означити в дещо іншій формі.

Нехай $A \subset \mathbb{R}^d$ — деяка вимірنا множина. Позначимо через χ_A характеристичну функцію множини A і для $f \in L_p(\mathbb{R}^d)$ покладемо

$$\delta_s^*(f, \mathbf{x}) = \mathfrak{F}^{-1}(\chi_{Q_{2^s}^*} \cdot \mathfrak{F}f).$$

Тоді простори $S_{p,\theta}^r B$, $1 < p < \infty$, $1 \leq \theta \leq \infty$, $r > 0$, можна означити таким чином [3]:

$$S_{p,\theta}^r B := \left\{ f \in L_p(\mathbb{R}^d) : \|f\|_{S_{p,\theta}^r B} < \infty \right\},$$

де

$$\|f\|_{S_{p,\theta}^r B} \asymp \left(\sum_{s \geq 0} 2^{(s,r)\theta} \|\delta_s^*(f, \cdot)\|_p^\theta \right)^{\frac{1}{\theta}} \quad (4)$$

при $1 \leq \theta < \infty$ і

$$\|f\|_{S_p^r H} \asymp \sup_{s \geq 0} 2^{(s,r)} \|\delta_s^*(f, \cdot)\|_p. \quad (5)$$

Під класом $S_{p,\theta}^r B$ будемо розуміти множину функцій $f \in L_p(\mathbb{R}^d)$ для яких $\|f\|_{S_{p,\theta}^r B} \leq 1$ і при цьому збережемо для класів $S_{p,\theta}^r B$ ті ж самі позначення, що і для просторів $S_{p,\theta}^r B$.

Як видно з (2)–(5), для $f \in S_{p,\theta}^r B$ при деякому значенні p , $1 < p < \infty$, має місце співвідношення

$$\|\delta_s^*(f, \cdot)\|_p \asymp \|A_s^*(f, \cdot)\|_p. \quad (6)$$

Перейдемо до означення апроксимативних характеристик, які розглядаються у роботі.

Нехай $\mathcal{L} \subset \mathbb{Z}_+^d$ — деяка скінченна множина. Покладемо

$$Q(\mathcal{L}) = \bigcup_{s \in \mathcal{L}} Q_{2^s}^*$$

і позначимо

$$G(Q(\mathcal{L})) = \left\{ f \in L_q(\mathbb{R}^d) : \text{supp} \mathfrak{F}f \subseteq Q(\mathcal{L}) \right\}.$$

Відомо, що елементами множини $G(Q(\mathcal{L}))$ є цілі функції експоненціального типу.

Для $f \in L_q(\mathbb{R}^d)$, $1 \leq q \leq \infty$, означимо величину

$$E(f, G(Q(\mathcal{L})))_q := E_{Q(\mathcal{L})}(f)_q := \inf_{g \in G(Q(\mathcal{L}))} \|f(\cdot) - g(\cdot)\|_q,$$

яка називається найкращим наближенням функції f цілими функціями з множини $G(Q(\mathcal{L}))$. Якщо $F \subset L_q(\mathbb{R}^d)$ — деякий функціональний клас, то покладемо

$$E_{Q(\mathcal{L})}(F)_q = \sup_{f \in F} E_{Q(\mathcal{L})}(f)_q. \quad (7)$$

Далі для $f \in L_q(\mathbb{R}^d)$, $1 \leq q \leq \infty$, покладемо

$$S_{Q(\mathcal{L})}f(\mathbf{x}) = S_{Q(\mathcal{L})}(f, \mathbf{x}) = \sum_{s \in \mathcal{L}} \delta_s^*(f, \mathbf{x}), \quad \mathbf{x} \in \mathbb{R}^d$$

і означимо

$$\mathcal{E}_{Q(\mathcal{L})}(f)_q = \|f(\cdot) - S_{Q(\mathcal{L})}f(\cdot)\|_q \quad \text{та} \quad \mathcal{E}_{Q(\mathcal{L})}(F)_q = \sup_{f \in F} \mathcal{E}_{Q(\mathcal{L})}(f)_q. \quad (8)$$

Наші дослідження величин (7) та (8) проводяться у випадку, коли $F = S_{p,\theta}^r B(\mathbb{R}^d)$, а множина $Q(\mathcal{L})$ визначається таким чином:

$$Q(\mathcal{L}) = Q_n^\gamma = \bigcup_{(s,\gamma) \leq n} Q_{2^s}^*,$$

де $n \in \mathbb{N}$. Множина Q_n^γ породжує в \mathbb{R}^d , так званий, східчастий гіперболічний хрест.

Насамперед зазначимо, що при $1 < q < \infty$ і $f \in L_q(\mathbb{R}^d)$ має місце співвідношення (див., наприклад, [3])

$$E_{Q(\mathcal{L})}(f)_q \leq \mathcal{E}_{Q(\mathcal{L})}(f)_q \leq C_3 E_{Q(\mathcal{L})}(f)_q, \quad (9)$$

де $C_3 \geq 1$ — деяка стала.

2. Допоміжні твердження.

Теорема А [2]. *Нехай $1 \leq p, \theta \leq \infty$, $1 \leq p \leq q \leq \infty$ і маємо такий вектор ρ , що $\rho_j = r_j - \left(\frac{1}{p} - \frac{1}{q}\right) > 0$, $j = \overline{1, d}$. Тоді, якщо $f \in S_{p, \theta}^{\rho} B(\mathbb{R}^d)$, то $f \in S_{q, \theta}^{\rho} B(\mathbb{R}^d)$ і*

$$\|f\|_{S_{q, \theta}^{\rho} B(\mathbb{R}^d)} \ll \|f\|_{S_{p, \theta}^{\rho} B(\mathbb{R}^d)}.$$

Теорема Б [7, с. 150]. *Якщо $1 \leq p \leq q \leq \infty$, тоді для цілої функції експоненціального типу $g_{\nu} \in L_p(\mathbb{R}^d)$, $\nu = (\nu_1, \dots, \nu_d)$, $\nu_i \geq 0$, $i = \overline{1, d}$, має місце нерівність (різних метрик)*

$$\|g_{\nu}\|_{L_q(\mathbb{R}^d)} \leq 2^d \left(\prod_{j=1}^d \nu_j \right)^{\frac{1}{p} - \frac{1}{q}} \|g_{\nu}\|_{L_p(\mathbb{R}^d)}.$$

Теорема В (Літгелвуда–Пелі) (див., наприклад, [7, с. 81]). *Нехай задано $1 < p < \infty$. Існують такі додатні числа C_4, C_5 , що для кожної функції $f \in L_p(\mathbb{R}^d)$ виконуються співвідношення*

$$C_4 \|f\|_p \leq \left\| \left(\sum_{s \geq 0} |\delta_s^*(f, \cdot)|^2 \right)^{\frac{1}{2}} \right\|_p \leq C_5 \|f\|_p.$$

Лема Б [8]. *Нехай задано $1 < p < q < \infty$ і $f \in L_q(\mathbb{R}^d)$. Тоді*

$$\|f\|_q \ll \left(\sum_{s \geq 0} \|\delta_s^*(f, \cdot)\|_p^q 2^{\|s\|_1 \left(\frac{1}{p} - \frac{1}{q}\right)q} \right)^{\frac{1}{q}},$$

де $\|s\|_1 = s_1 + \dots + s_d$.

Лема Б є аналогом леми, яка вперше була доведена для періодичного випадку [9, с. 25].

Лема В [9, с. 11]. *Має місце оцінка*

$$\sum_{(s, \gamma) \geq n} 2^{-\alpha(s, \gamma)} \asymp 2^{-\alpha n} n^{d-1}, \quad \alpha > 0$$

Лема Г [9, с. 11]. *Має місце оцінка*

$$\sum_{(s, \gamma') \geq n} 2^{-\alpha(s, \gamma')} \asymp 2^{-\alpha n} n^{\nu-1}, \quad \alpha > 0.$$

3. Наближення цілими функціями з носіями їх перетворення Фур'є у східчастому гіперболічному хресті. Перш ніж перейти до формулювання та доведення основних результатів, встановимо декілька допоміжних оцінок.

Лема 1. *Для $A_s(\mathbf{x})$ мають місце такі оцінки*

$$\|A_s^*(\cdot)\|_{\infty} \asymp 2^{\|s\|_1}, \quad (10)$$

$$\left\| \sum_{(\mathbf{s},1)=n+1} A_{\mathbf{s}}^*(\cdot) \right\|_{\infty} \asymp 2^n n^{d-1}. \quad (11)$$

Доведення. Врахувавши, що $A_{\mathbf{s}}^*(\mathbf{x})$ визначається згідно з формулою (1) та провівши деякі перетворення для $K_{s_j}(x_j)$, отримаємо

$$A_{\mathbf{s}}^*(\mathbf{x}) = \prod_{j=1}^d \frac{2^{2-s_j} \sin^2 \pi 2^{s_j-2} x_j (2 \cos \pi 2^{s_j-1} x_j + 1)}{\pi^2 x_j^2} \times \\ \times (\cos \pi 2^{s_j-1} x_j + \cos \pi 2^{s_j} x_j - 1) = \prod_{j=1}^d \mathfrak{J}_j(x_j).$$

Тоді для норми $A_{\mathbf{s}}^*(\mathbf{x})$ у просторі $L_{\infty}(\mathbb{R}^d)$ можемо записати

$$\|A_{\mathbf{s}}^*(\cdot)\|_{\infty} = \sup_{\mathbf{x} \in \mathbb{R}^d} \left| \prod_{j=1}^d \mathfrak{J}_j(x_j) \right| = \prod_{j=1}^d \sup_{x_j \in \mathbb{R}} |\mathfrak{J}_j(x_j)|. \quad (12)$$

Таким чином для оцінки норми $A_{\mathbf{s}}^*(\mathbf{x})$ достатньо буде оцінити $\sup_{x_j \in \mathbb{R}} |\mathfrak{J}_j(x_j)|$, $j = \overline{1, d}$.

Встановимо спочатку оцінку зверху. Зробимо заміну $\pi 2^{s_j-2} x_j = t_j$, отримаємо

$$\sup_{x_j \in \mathbb{R}} |\mathfrak{J}_j(x_j)| = \sup_{t_j \in \mathbb{R}} \left| \frac{2^{s_j-2} \sin^2 t_j (2 \cos 2t_j + 1) (\cos 2t_j + \cos 4t_j - 1)}{t_j^2} \right| \ll \\ \ll 2^{s_j} \sup_{t_j \in \mathbb{R}} \left| 9 \frac{\sin^2 t_j}{t_j^2} \right| \ll 2^{s_j}.$$

Скориставшись останньою оцінкою і (12), одержуємо

$$\|A_{\mathbf{s}}^*(\cdot)\|_{\infty} \ll \prod_{j=1}^d 2^{s_j} = 2^{\|\mathbf{s}\|_1}.$$

Для оцінки знизу маємо

$$\sup_{x_j \in \mathbb{R}} |\mathfrak{J}_j(x_j)| = \sup_{t_j \in \mathbb{R}} \left| \frac{2^{s_j-2} \sin^2 t_j (2 \cos 2t_j + 1) (\cos 2t_j + \cos 4t_j - 1)}{t_j^2} \right| \gg \\ \gg 2^{s_j} \left| \frac{\sin^2 \frac{\pi}{12} (2 \cos \frac{\pi}{6} + 1) (\cos \frac{\pi}{6} + \cos \frac{\pi}{3} - 1)}{(\frac{\pi}{12})^2} \right| \gg 2^{s_j}. \quad (13)$$

Підставивши (13) в (12), одержуємо

$$\|A_{\mathbf{s}}^*(\cdot)\|_{\infty} \gg \prod_{j=1}^d 2^{s_j} = 2^{\|\mathbf{s}\|_1}.$$

Отже, оцінку (10) встановлено.

Перейдемо до встановлення оцінки (11). Оцінка зверху безпосередньо випливає з (10) та нерівності Мінковського. Дійсно

$$\left\| \sum_{(\mathbf{s},1)=n+1} A_{\mathbf{s}}^*(\cdot) \right\|_{\infty} \ll \sum_{(\mathbf{s},1)=n+1} \|A_{\mathbf{s}}^*(\cdot)\|_{\infty} \ll \sum_{(\mathbf{s},1)=n+1} 2^{\|\mathbf{s}\|_1} \asymp 2^n n^{d-1}.$$

Для оцінки знизу маємо

$$\begin{aligned} & \left\| \sum_{(\mathbf{s},1)=n+1} A_{\mathbf{s}}^*(\cdot) \right\|_{\infty} = \sup_{\mathbf{x} \in \mathbb{R}^d} \left| \sum_{(\mathbf{s},1)=n+1} A_{\mathbf{s}}^*(\mathbf{x}) \right| = \\ & = \sup_{\mathbf{t} \in \mathbb{R}^d} \left| \sum_{(\mathbf{s},1)=n+1} \prod_{j=1}^d \frac{2^{s_j-2} \sin^2 t_j (2 \cos 2t_j + 1) (\cos 2t_j + \cos 4t_j - 1)}{t_j^2} \right| \gg \\ & \gg \sum_{(\mathbf{s},1)=n+1} \prod_{j=1}^d 2^{s_j} \left| \frac{\sin^2 \frac{\pi}{12} (2 \cos \frac{\pi}{6} + 1) (\cos \frac{\pi}{6} + \cos \frac{\pi}{3} - 1)}{(\frac{\pi}{12})^2} \right| \gg \\ & \gg \sum_{(\mathbf{s},1)=n+1} 2^{\|\mathbf{s}\|_1} \asymp 2^n n^{d-1}. \end{aligned}$$

Оцінку (11) встановлено. Лему 1 доведено.

Лема 2. Нехай $1 \leq p < \infty$, тоді має місце оцінка

$$\|A_{\mathbf{s}}^*(\cdot)\|_p \asymp 2^{\|\mathbf{s}\|_1 (1 - \frac{1}{p})}. \quad (14)$$

Доведення. Згідно з позначеннями лема 1, можемо записати

$$\begin{aligned} \|A_{\mathbf{s}}^*(\cdot)\|_p &= \left\| \prod_{j=1}^d \mathcal{J}_j(\cdot) \right\|_p = \left(\int_{\mathbb{R}^d} \left| \prod_{j=1}^d \mathcal{J}_j(x_j) \right|^p d\mathbf{x} \right)^{\frac{1}{p}} = \\ &= \left(\int_{\mathbb{R}^d} \prod_{j=1}^d |\mathcal{J}_j(x_j)|^p d\mathbf{x} \right)^{\frac{1}{p}} = \left(\prod_{j=1}^d \int_{\mathbb{R}} |\mathcal{J}_j(x_j)|^p dx_j \right)^{\frac{1}{p}} = \\ &= \left(\prod_{j=1}^d \int_{\mathbb{R}} \left| \frac{2^{2-s_j} \sin^2 \pi 2^{s_j-2} x_j (2 \cos \pi 2^{s_j-1} x_j + 1)}{\pi^2 x_j^2} \times \right. \right. \\ & \quad \left. \left. \times (\cos \pi 2^{s_j-1} x_j + \cos \pi 2^{s_j} x_j - 1) \right|^p dx_j \right)^{\frac{1}{p}} \end{aligned} \quad (15)$$

Оцінимо зверху інтеграл у співвідношенні (15). Зробивши заміну $\pi 2^{s_j-2} x_j = t_j$, отримаємо

$$\int_{\mathbb{R}} \left| \frac{2^{2-s_j} \sin^2 \pi 2^{s_j-2} x_j (2 \cos \pi 2^{s_j-1} x_j + 1) (\cos \pi 2^{s_j-1} x_j + \cos \pi 2^{s_j} x_j - 1)}{\pi^2 x_j^2} \right|^p dx_j \leq$$

$$\begin{aligned} &\leq \int_{\mathbb{R}} \left| \frac{2^{2-s_j} \sin^2 \pi 2^{s_j-2} x_j}{\pi^2 x_j^2} \right|^p dx_j = \int_{\mathbb{R}} \frac{2^{(s_j-2)(p-1)}}{\pi} \left| \frac{\sin^2 t_j}{t_j^2} \right|^p dt_j \\ &\ll 2^{s_j(p-1)}. \end{aligned} \quad (16)$$

Підставивши (16) в (15), одержуємо

$$\|A_{\mathbf{s}}^*(\cdot)\|_p \ll \left(\prod_{j=1}^d 2^{s_j(p-1)} \right)^{\frac{1}{p}} = 2^{\|\mathbf{s}\|_1 (1-\frac{1}{p})}.$$

Тепер оцінимо знизу інтеграл у співвідношенні (15). Зробивши заміну $\pi 2^{s_j-2} x_j = t_j$, отримаємо

$$\begin{aligned} &\int_{\mathbb{R}} \left| \frac{2^{2-s_j} \sin^2 \pi 2^{s_j-2} x_j (2 \cos \pi 2^{s_j-1} x_j + 1) (\cos \pi 2^{s_j-1} x_j + \cos \pi 2^{s_j} x_j - 1)}{\pi^2 x_j^2} \right|^p dx_j = \\ &= \int_{\mathbb{R}} 2^{(s_j-2)(p-1)} \left| \frac{\sin^2 t_j (2 \cos 2t_j + 1) (\cos 2t_j + \cos 4t_j - 1)}{t_j^2} \right|^p dt_j \gg \\ &\gg 2^{(s_j-2)(p-1)} \int_{\frac{7\pi}{12}}^{\frac{5\pi}{12}} \left| \frac{\sin^2 t_j (2 \cos 2t_j + 1) (\cos 2t_j + \cos 4t_j - 1)}{t_j^2} \right|^p dt_j \gg 2^{s_j(p-1)}. \end{aligned}$$

Врахувавши, що підінтегральна функція неперервна на проміжку $[\frac{5\pi}{12}, \frac{7\pi}{12}]$ та досягає свого найменшого значення, одержуємо

$$\gg 2^{s_j(p-1)} \int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{2\pi}{3}} M_j^p dt_j \asymp 2^{s_j(p-1)}. \quad (17)$$

Скориставшись (17), одержуємо

$$\|A_{\mathbf{s}}^*(\cdot)\|_p \gg \left(\prod_{j=1}^d 2^{s_j(p-1)} \right)^{\frac{1}{p}} = 2^{\|\mathbf{s}\|_1 (1-\frac{1}{p})}.$$

Отже, оцінку (14) встановлено. Лему 2 доведено.

Теорема 1. *Нехай $r_1 > 1$, $1 \leq \theta \leq \infty$. Тоді має місце порядкове співвідношення*

$$\mathcal{E}_{Q_n^\gamma}(S_{1,\theta}^r B)_\infty = \sup_{f \in S_{1,\theta}^r B} \|f(\cdot) - S_{Q_n^\gamma}(f, \cdot)\|_\infty \asymp 2^{-n(r_1-1)} n^{(\nu-1)(1-\frac{1}{\theta})}. \quad (18)$$

Доведення. Встановимо спочатку оцінку зверху в (18). Нехай $f \in S_{1,\theta}^r B$. Оскільки $r_1 > 1$, то на основі теорема А можемо стверджувати, що при деякому $1 < q_0 < \infty$,

$f \in S_{q_0, \theta}^p B$, де $\rho_j = r_j - \left(1 - \frac{1}{q_0}\right) > 0$, $j = \overline{1, d}$. Тоді, скориставшись нерівністю Мінковського, нерівністю різних метрик (теорема В) та (6), можемо записати

$$\begin{aligned} \|f(\cdot) - S_{Q_n^\gamma}(f, \cdot)\|_\infty &= \left\| f(\cdot) - \sum_{(s, \gamma) \leq n} \delta_s^*(f, \cdot) \right\|_\infty \leq \sum_{(s, \gamma) > n} \|\delta_s^*(f, \cdot)\|_\infty \ll \\ &\ll \sum_{(s, \gamma) > n} 2^{\frac{\|s\|_1}{q_0}} \|\delta_s^*(f, \cdot)\|_{q_0} \asymp \sum_{(s, \gamma) > n} 2^{\frac{\|s\|_1}{q_0}} \|A_s^*(f, \cdot)\|_{q_0} \ll \\ &\ll \sum_{(s, \gamma) > n} 2^{\frac{\|s\|_1}{q_0}} 2^{\|s\|_1 \left(1 - \frac{1}{q_0}\right)} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1 = \sum_{(s, \gamma) > n} 2^{\|s\|_1} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1. \end{aligned} \quad (19)$$

Щоб продовжити оцінку (19) розглянемо спочатку випадок, коли $1 \leq \theta < \infty$. Тоді, застосувавши нерівність Гельдера, з відповідною модифікацією при $\theta = \infty$, будемо мати

$$\begin{aligned} \sum_{(s, \gamma) > n} 2^{\|s\|_1} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1 &\leq \left(\sum_{(s, \gamma) > n} 2^{(s, r)\theta} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1^\theta \right)^{\frac{1}{\theta}} \times \\ &\times \left(\sum_{(s, \gamma) > n} 2^{-(s, r-1)\frac{\theta}{\theta-1}} \right)^{1-\frac{1}{\theta}} \ll \|f\|_{S_{1, \theta}^r B} \left(\sum_{(s, \gamma) > n} 2^{-(s, r-1)\frac{\theta}{\theta-1}} \right)^{1-\frac{1}{\theta}} \leq \\ &\leq \left(\sum_{(s, \gamma) > n} 2^{-(s, \bar{\gamma})(r_1-1)\frac{\theta}{\theta-1}} \right)^{1-\frac{1}{\theta}} = J_1, \end{aligned} \quad (20)$$

де $\bar{\gamma} = (\bar{\gamma}_1, \dots, \bar{\gamma}_d)$ — вектор з координатами $\bar{\gamma}_j = (r_j - 1)/(r_1 - 1)$, $j = \overline{1, d}$, а $r - 1$ позначає вектор з координатами $r_j - 1$, $j = \overline{1, d}$. Якщо $j = \overline{1, \nu}$, то $\bar{\gamma}_j = \gamma_j$ і $1 < \gamma_j \leq \gamma_j$, якщо $j = \overline{\nu + 1, d}$. Тому, скориставшись лемою В, отримаємо оцінку

$$J_1 \ll 2^{-n(r_1-1)} n^{(\nu-1)(1-\frac{1}{\theta})}. \quad (21)$$

Отже, співставивши (19)–(21), отримаємо оцінку

$$\sup_{f \in S_{1, \theta}^r B} \|f(\cdot) - S_{Q_n^\gamma}(f, \cdot)\|_\infty \ll 2^{-n(r_1-1)} n^{(\nu-1)(1-\frac{1}{\theta})}.$$

Нехай тепер $\theta = \infty$. Тоді, згідно з означенням класів $S_{1, \theta}^r B$ маємо $\|A_s^*(f, \cdot)\|_p \ll 2^{-(s, r)}$, скориставшись лемою В, для (19) можемо записати

$$\begin{aligned} \sum_{(s, \gamma) > n} 2^{\|s\|_1} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1 &\ll \sum_{(s, \gamma) > n} 2^{-(s, r-1)} = \\ &= \sum_{(s, \gamma) > n} 2^{-(s, \bar{\gamma})(r_1-1)} \ll 2^{-n(r_1-1)} n^{\nu-1}. \end{aligned} \quad (22)$$

Об'єднавши (21) та (22), одержуємо оцінку зверху в (18).

Перейдемо до встановлення оцінки знизу, яку достатньо отримати для випадку $\nu = d$. Розглянемо функції

$$f_1(x) = C_6 2^{-nr_1} n^{-\frac{d-1}{\theta}} \sum_{(s,1)=n+1} A_s^*(\mathbf{x}), \quad C_6 > 0,$$

якщо $1 \leq \theta < \infty$, і

$$f_2(x) = C_7 2^{-nr_1} \sum_{(s,1)=n+1} A_s^*(\mathbf{x}), \quad C_7 > 0,$$

якщо $\theta = \infty$.

Переконаємося, що дані функції належать класам $S_{1,\theta}^r B$ і $S_{1,\infty}^r B$ відповідно. Оскільки, згідно з лемою 1, при $p = 1$ має місце оцінка $\|A_s^*(\cdot)\|_1 \asymp 1$, то

$$\begin{aligned} \|f_1\|_{S_{1,\theta}^r B} &\asymp \left(\sum_{(s,1)=n+1} 2^{(s,r)\theta} \|A_s^*(f_1, \cdot)\|_1^\theta \right)^{\frac{1}{\theta}} \asymp \\ &\asymp 2^{-nr_1} n^{-\frac{d-1}{\theta}} \left(\sum_{(s,1)=n+1} 2^{(s,r)\theta} \|A_s^*(\cdot)\|_1^\theta \right)^{\frac{1}{\theta}} \asymp \\ &\asymp 2^{-nr_1} n^{-\frac{d-1}{\theta}} \left(\sum_{(s,1)=n+1} 2^{r_1(s,1)\theta} \right)^{\frac{1}{\theta}} \ll n^{-\frac{d-1}{\theta}} \left(\sum_{(s,1)=n+1} 1 \right)^{\frac{1}{\theta}} \ll 1. \end{aligned}$$

Для f_2 будемо мати

$$\begin{aligned} \|f_2\|_{S_{1,\infty}^r B} &\asymp \sup_{(s,1)=n+1} 2^{(s,r)} \|A_s^*(f_2, \cdot)\|_1 \asymp \\ &\asymp 2^{-nr_1} \sup_{(s,1)=n+1} 2^{(s,r)} \|A_s^*(\cdot)\|_1 \asymp 2^{-nr_1} \sup_{(s,1)=n+1} 2^{(s,r)} \ll 1. \end{aligned}$$

Далі, враховуючи вибір функцій f_1 і f_2 , маємо $S_{Q_n^\gamma}(f_1, \mathbf{x}) = 0$ і $S_{Q_n^\gamma}(f_2, \mathbf{x}) = 0$. Таким чином, беручи до уваги оцінку (11), будемо мати

$$\begin{aligned} \|f_1(\cdot) - S_{Q_n^\gamma}(f, \cdot)\|_\infty &= \|f_1(\cdot)\|_\infty \asymp 2^{-n(r_1-1)} n^{(d-1)(1-\frac{1}{\theta})}, \\ \|f_2(\cdot) - S_{Q_n^\gamma}(f, \cdot)\|_\infty &= \|f_2(\cdot)\|_\infty \asymp 2^{-n(r_1-1)} n^{d-1}. \end{aligned}$$

Оцінки знизу встановлено.

Теорему 1 доведено.

Теорема 2. Нехай $1 < q < \infty$ і $r_1 > 1 - \frac{1}{q}$. Тоді для $1 \leq \theta \leq \infty$ мають місце порядкові співвідношення

$$E_{Q_n^\gamma}(S_{1,\theta}^r B)_q \asymp \mathcal{E}_{Q_n^\gamma}(S_{1,\theta}^r B)_q \asymp 2^{-n(r_1-1+\frac{1}{q})} n^{(\nu-1)(\frac{1}{q}-\frac{1}{\theta})_+}, \quad (23)$$

де $a_+ = \max\{a; 0\}$.

Доведення. Отримаємо спочатку оцінку зверху. Оскільки $f \in S_{1,\theta}^r B$ з деяким r , $r_1 > 1 - \frac{1}{q}$, то, згідно з теоремою А, $f \in L_q(\mathbb{R}^d)$. Тоді для $1 < q_0 < q$, скориставшись лемою Б, а далі застосувавши нерівність різних метрик, отримуємо

$$\begin{aligned} \mathcal{E}_{Q_n^\gamma}(f)_q &= \|f(\cdot) - S_{Q_n^\gamma}(f, \cdot)\|_q = \left\| \sum_{(s,\gamma) > n} \delta_s^*(f, \cdot) \right\|_q \ll \\ &\ll \left(\sum_{(s,\gamma) > n} \|\delta_s^*(f, \cdot)\|_{q_0}^q 2^{\|s\|_1 \left(\frac{1}{q_0} - \frac{1}{q}\right)q} \right)^{\frac{1}{q}} \asymp \left(\sum_{(s,\gamma) > n} \|A_s^*(f, \cdot)\|_{q_0}^q 2^{\|s\|_1 \left(\frac{1}{q_0} - \frac{1}{q}\right)q} \right)^{\frac{1}{q}} \ll \\ &\ll \left(\sum_{(s,\gamma) > n} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1^q 2^{\|s\|_1 \left(1 - \frac{1}{q_0}\right)q} 2^{\|s\|_1 \left(\frac{1}{q_0} - \frac{1}{q}\right)q} \right)^{\frac{1}{q}} = \\ &= \left(\sum_{(s,\gamma) > n} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1^q 2^{\|s\|_1 \left(1 - \frac{1}{q}\right)q} \right)^{\frac{1}{q}} =: J_2. \end{aligned}$$

Для того, щоб продовжити оцінку J_2 розглянемо декілька випадків.

Нехай $1 < q < \theta < \infty$. Тоді, застосувавши до J_2 нерівність Гельдера з показником $\frac{\theta}{q}$ та врахувавши, що $r_1 > 1 - \frac{1}{q}$, одержимо

$$\begin{aligned} J_2 &= \left(\sum_{(s,\gamma) > n} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1^q 2^{(s,r)q} 2^{-(s,r)q} 2^{\|s\|_1 \left(1 - \frac{1}{q}\right)q} \right)^{\frac{1}{q}} \ll \\ &\ll \left(\sum_{(s,\gamma) > n} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1^{\theta} 2^{(s,r)\theta} \right)^{\frac{1}{\theta}} \left(\sum_{(s,\gamma) > n} \left(2^{-(s,r)q} 2^{\|s\|_1 \left(1 - \frac{1}{q}\right)q} \right)^{\frac{\theta}{\theta-q}} \right)^{\frac{1}{q} - \frac{1}{\theta}} \leq \\ &\leq \|f\|_{S_{1,\theta}^r B} \left(\sum_{(s,\gamma) > n} \left(2^{-((s,r) - (1 - \frac{1}{q})\|s\|_1)} \right)^{\frac{q\theta}{\theta-q}} \right)^{\frac{1}{q} - \frac{1}{\theta}} \leq \\ &\leq \left(\sum_{(s,\gamma) > n} \left(2^{-(s,r - (1 - \frac{1}{q})\|s\|_1)} \right)^{\frac{q\theta}{\theta-q}} \right)^{\frac{1}{q} - \frac{1}{\theta}} = \left(\sum_{(s,\gamma) > n} 2^{-(s,\bar{\gamma})(r_1 - 1 + \frac{1}{q})\frac{q\theta}{\theta-q}} \right)^{\frac{1}{q} - \frac{1}{\theta}}, \end{aligned}$$

де $\bar{\gamma}$ вектор з координатами $\bar{\gamma}_j = \frac{r_j - 1 + \frac{1}{q}}{r_j - 1 + \frac{1}{q}}$, $j = \overline{1, d}$. Легко переконатися, що $\bar{\gamma}_j = \gamma_j$, $j = \overline{1, \nu}$ і $\bar{\gamma}_j \geq \gamma_j$, $j = \overline{\nu + 1, d}$. Застосувавши до останньої суми лему Г, отримуємо

$$J_1 \ll 2^{-n(r_1 - 1 + \frac{1}{q})} n^{(\nu-1)\left(\frac{1}{q} - \frac{1}{\theta}\right)}.$$

У випадку $1 \leq \theta \leq q < \infty$, $q \neq 1$, скориставшись нерівністю

$$\left(\sum_k |a_k|^{v_2} \right)^{\frac{1}{v_2}} \leq \left(\sum_k |a_k|^{v_1} \right)^{\frac{1}{v_1}}, \quad 0 < v_1 \leq v_2 < \infty,$$

(див., [10, с. 43]), застосувавши нерівність Гельдера та беручи до уваги, що $r_1 > 1 - \frac{1}{q}$, оцінку J_2 можемо продовжити таким чином

$$\begin{aligned}
J_2 &\leq \left(\sum_{(s,\gamma) > n} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1^\theta 2^{\|s\|_1(1-\frac{1}{q})\theta} \right)^{\frac{1}{\theta}} = \\
&= \left(\sum_{(s,\gamma) > n} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1^\theta 2^{(s,r)\theta} 2^{-(s,\bar{\gamma})(r_1-1+\frac{1}{q})\theta} \right)^{\frac{1}{\theta}} \ll \\
&\ll \left(\sum_{(s,\gamma) > n} 2^{(s,r)\theta} \|A_s^*(f, \cdot)\|_1^\theta \right)^{\frac{1}{\theta}} \sup_{(s,\gamma) > n} 2^{-(s,\bar{\gamma})(r_1-1+\frac{1}{q})} \leq \\
&\leq \|f\|_{S_{1,\theta}^r B} 2^{-n(r_1-1+\frac{1}{q})} \leq 2^{-n(r_1-1+\frac{1}{q})},
\end{aligned}$$

де, як і в попередньому випадку, вектор $\bar{\gamma}$ визначається аналогічно й $\bar{\gamma} \geq \gamma$.

Нехай тепер $\theta = \infty$. Тоді для $f \in S_{1,\infty}^r B$ згідно з (3) маємо

$$\|A_s^*(f, \cdot)\|_1 \ll 2^{-(s,r)},$$

а тому, застосувавши лему Д, отримуємо

$$\begin{aligned}
J_1 &\ll \left(\sum_{(s,\gamma) > n} 2^{-(s,r)q} 2^{\|s\|_1(1-\frac{1}{q})q} \right)^{\frac{1}{q}} = \left(\sum_{(s,\gamma) > n} 2^{-(s,\bar{\gamma})(r_1-1+\frac{1}{q})q} \right)^{\frac{1}{q}} \asymp \\
&\asymp 2^{-n(r_1-1+\frac{1}{q})} n^{\frac{\nu-1}{q}}.
\end{aligned}$$

Оцінки зверху в теоремі встановлено.

Перейдемо до встановлення оцінок знизу. Для цього при певних значеннях параметрів q і θ достатньо вказати функції $f \in S_{1,\theta}^r B$, для яких оцінки знизу величин $\mathcal{E}_{Q_n^\gamma}(f)_q$ співпадають за порядком з оцінками знизу величин $\mathcal{E}_{Q_n^\gamma}(S_{1,\theta}^r B)_q$ в (23). Зауважимо, що достатньо розглянути випадок $\nu = d$, тобто будемо вважати $\gamma_j = 1$, $j = \overline{1, d}$.

Нехай $1 \leq \theta \leq q$, $q \neq 1$. Розглянемо функцію

$$f_3(\mathbf{x}) = 2^{-r_1 n} A_{\bar{s}}^*(\mathbf{x}),$$

де $\|\bar{s}\|_1 = n + 1$.

Покажемо, що $f_3 \in S_{1,\theta}^r B$. Маємо

$$\begin{aligned}
\|f_3(\cdot)\|_{S_{1,\theta}^r B} &\asymp \left(\sum_{s \geq 0} 2^{(s,r)\theta} \|A_s^*(f_3, \cdot)\|_1^\theta \right)^{\frac{1}{\theta}} \asymp \\
&\asymp 2^{-r_1 n} \left(2^{(\bar{s},r)\theta} \|A_{\bar{s}}^*(\cdot)\|_1^\theta \right)^{\frac{1}{\theta}} \ll 2^{-r_1 n} 2^{-r_1 n} = 1.
\end{aligned}$$

Оскільки для функцій $f_3(\mathbf{x})$ виконується співвідношення $S_{Q_n^\gamma}(f_3, \mathbf{x}) = 0$, то згідно з лемою 2, будемо мати

$$\begin{aligned} \mathcal{E}_{Q_n^\gamma}(S_{1,\theta}^r B)_q &\gg \|f_3(\cdot) - S_{Q_n^\gamma}(f_3, \cdot)\|_q = \|f_3(\cdot)\|_q \asymp 2^{-nr_1} \|A_{\mathbf{s}}^*(\cdot)\|_q \asymp \\ &\asymp 2^{-nr_1} 2^{n(1-\frac{1}{q})} = 2^{-n(r_1-1+\frac{1}{q})}. \end{aligned}$$

У випадку $1 < q < \theta < \infty$ розглянемо функцію

$$f_4(\mathbf{x}) = 2^{-nr_1} n^{-\frac{d-1}{\theta}} \sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} A_{\mathbf{s}}^*(\mathbf{x}).$$

Покажемо, що $f_4 \in S_{1,\theta}^r B$. Маємо

$$\begin{aligned} \|f_4(\cdot)\|_{S_{1,\theta}^r B} &\asymp \left(\sum_{s \geq 0} 2^{(s,r)\theta} \|A_{\mathbf{s}}^*(f_4, \cdot)\|_1^\theta \right)^{\frac{1}{\theta}} = \\ &= 2^{-nr_1} n^{-\frac{d-1}{\theta}} \left(\sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} 2^{(s,r)\theta} \|A_{\mathbf{s}}^*(\cdot)\|_1^\theta \right)^{\frac{1}{\theta}} \ll 2^{-nr_1} n^{-\frac{d-1}{\theta}} \left(\sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} 2^{(s,r)\theta} \right)^{\frac{1}{\theta}} \ll 1. \end{aligned}$$

Враховавши, що за рахунок вибору функцій f_4 виконується співвідношення $S_{Q_n^\gamma}(f_4, \mathbf{x}) = 0$, будемо мати

$$\mathcal{E}_{Q_n^\gamma}(S_{1,\theta}^r B)_q \gg \|f_4(\cdot) - S_{Q_n^\gamma}(f_4, \cdot)\|_q = \|f_4(\cdot)\|_q.$$

Оскільки, як було показано вище $f_4 \in S_{1,\theta}^r B$, а за умовами теореми $r_1 > 1 - \frac{1}{q}$, то, згідно з теоремою А, $f_4 \in L_q(\mathbb{R}^d)$. Для $\mathbf{s} \in \mathbb{Z}_+^d$ покладемо

$$\Delta(\mathbf{s}) = \left\{ \mathbf{x} : 2^{-s_j-1} \leq x_j < 2^{-s_j}, j = \overline{1, d} \right\},$$

$\Delta(\mathbf{s}) \cap \Delta(\mathbf{s}') = \emptyset$, якщо $\mathbf{s} \neq \mathbf{s}'$, тоді за теоремою В (Літлвуда–Пелі) будемо мати

$$\begin{aligned} \|f_4(\cdot)\|_q &\gg \left\| \left(\sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} |\delta_{\mathbf{s}}^*(f_4, \cdot)|^2 \right)^{\frac{1}{2}} \right\|_q \geq \\ &\geq \left(\sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} \int_{\Delta(\mathbf{s})} |\delta_{\mathbf{s}}^*(f_4, \mathbf{x})|^q d\mathbf{x} \right)^{\frac{1}{q}}. \end{aligned}$$

Скориставшись оцінкою (16) та лемою Д, останню оцінку можемо продовжити таким чином

$$\|f_4(\cdot)\|_q \gg 2^{-nr_1} n^{-\frac{d-1}{\theta}} \left(\sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} \int_{\Delta(\mathbf{s})} |A_{\mathbf{s}}^*(\mathbf{x})|^q d\mathbf{x} \right)^{\frac{1}{q}} \gg$$

$$\begin{aligned} & \gg 2^{-nr_1} n^{-\frac{d-1}{\theta}} \left(\sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} 2^{\|\mathbf{s}\|_1(q-1)} \right)^{\frac{1}{q}} \asymp \\ & \asymp 2^{-nr_1} n^{-\frac{d-1}{\theta}} 2^{n\frac{q-1}{q}} n^{\frac{d-1}{q}} = 2^{-n(r_1-(1-\frac{1}{q}))} n^{(d-1)(\frac{1}{q}-\frac{1}{\theta})} \end{aligned}$$

Насамкінець розглянемо випадок $\theta = \infty$ і, відповідно, функцію

$$f_5(\mathbf{x}) = 2^{-nr_1} \sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} A_{\mathbf{s}}^*(\mathbf{x}).$$

Покажемо, що $f_5 \in S_{1,\infty}^r B$. Маємо

$$\|f_5(\cdot)\|_{S_{1,\infty}^r B} \asymp \sup_{s \geq 0} 2^{(s,r)} \|A_s^*(f_5, \cdot)\|_1 = 2^{-nr_1} \sup_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} 2^{(s,r)} \|A_s^*(\cdot)\|_1 \ll 1.$$

Враховавши, що для функцій f_5 виконується співвідношення $S_{Q_n^\gamma}(f_5, \mathbf{x}) = 0$, аналогічно до того, як і в попередньому випадку, отримаємо

$$\begin{aligned} & \mathcal{E}_{Q_n^\gamma}(S_{1,\theta}^r B)_q \gg \|f_5(\cdot) - S_{Q_n^\gamma}(f_5, \cdot)\|_q = \|f_5(\cdot)\|_q \gg \\ & \gg \left\| \left(\sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} |\delta_s^*(f_5, \cdot)|^2 \right)^{\frac{1}{2}} \right\|_q \geq \left(\sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} \int_{\Delta(\mathbf{s})} |\delta_s^*(f_5, \mathbf{x})|^q d\mathbf{x} \right)^{\frac{1}{q}} \asymp \\ & \asymp 2^{-nr_1} \left(\sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} \int_{\Delta(\mathbf{s})} |A_s^*(\mathbf{x})|^q d\mathbf{x} \right)^{\frac{1}{q}} \gg 2^{-nr_1} \left(\sum_{\|\mathbf{s}\|_1=n+1} 2^{\|\mathbf{s}\|_1(q-1)} \right)^{\frac{1}{q}} \asymp \\ & \asymp 2^{-nr_1} 2^{n\frac{q-1}{q}} n^{\frac{d-1}{q}} = 2^{-n(r_1-1+\frac{1}{q})} n^{\frac{d-1}{q}}. \end{aligned}$$

Оцінки знизу встановлено. Теорему 2 доведено.

На завершення роботи зробимо деякі коментарі, щодо одержаних результатів.

Точні за порядком оцінки величини (7) для класів Нікольського $S_1^r H(\mathbb{R}^d)$ в метриці простору L_q при $1 \leq q < \infty$ (теорема 2) встановлено Wang Heping та Sun Youngsheng [5]. Зауважимо, що методи, які використовувалися для встановлення оцінок у теоремі 2 при $\theta = \infty$ дещо відрізняються від методів, які застосовували Wang Heping та Sun Youngsheng. Результат теореми 1 є новим і для класів Нікольського, тобто у випадку $\theta = \infty$.

Знаходженню точних за порядком оцінок величин (7) та (8) у східчастому гіперболічному хресті для ряду інших значень параметрів p , θ та q присвячені роботи [8], [11], [12]. Дослідження класів $S_{p,\theta}^r B(\mathbb{R}^d)$ з точки зору знаходження оцінок інших апроксимативних характеристик проводилися, зокрема, у роботах Wang Heping [6], [13], Hans-Jurgen Schmeisser, Winfried Sickel [14] та роботі [15].

Зауважимо, що більш інтенсивно досліджуються класи Нікольського–Бесова періодичних функцій як однієї так і багатьох змінних. Так, порядкові оцінки наближення функцій з даних класів за допомогою тригонометричних поліномів з номерами

гармонік із східчастого гіперболічного хреста встановлювалися в роботах В. М. Темлякова [9], [16], А. С. Романюка [17], [18], [19], Є. М. Галєєва [20]. Більш детально з дослідженнями класів Нікольського–Бесова періодичних функцій, з точки зору знаходження порядкових оцінок різних апроксимативних характеристик, можна ознайомитися в монографії А. С. Романюка [21].

На даний час також інтенсивно досліджуються й узагальнення класів Нікольського–Бесова з домінуючою мішаною похідною. У цьому напрямі відзначимо роботи М. М. Пустовойтова [22], [23], Sun Yongsheng, Wang Heping [24], Н. В. Дерев'яно [25], С. А. Стасюка [26], С. А. Стасюка і С. Я. Янченка [27], С. Я. Янченка [28].

Література

- [1] *Никольский С. М.* Функции с доминирующей смешанной производной, удовлетворяющей кратному условию Гельдера // Сиб. мат. журн. — 1963. — **4**, №6. — С. 1342–1364.
- [2] *Аманов Т. И.* Теоремы представления и вложения для функциональных пространств $S_{p,\theta}^{(r)}B(\mathbb{R}_n)$ и $S_{p,\theta}^{(r)*}B$, ($0 \leq x_j \leq 2\pi$; $j = 1, \dots, n$) // Тр. Мат. ин-та АН СССР. — 1965. — **77**. — С. 5–34.
- [3] *Лизоркин П. И., Никольский С. М.* Пространства функций смешанной гладкости с декомпозиционной точки зрения // Тр. Мат. ин-та АН СССР. — 1989. — **187**. — С. 143–161.
- [4] *Лизоркин П. И.* Обобщенное лиувиллевское дифференцирование и метод мультипликаторов в теории вложений классов дифференцируемых функций // Тр. Мат. ин-та АН СССР. — 1969. — **105**. — С. 89–167.
- [5] *Wang Heping, Sun Yongsheng.* Approximation of functions in $\widetilde{S}_1^r L$, $S_1^r H$ by entire functions // Approx. Theory and its Appl. — 1999. — **11**, №4. — P. 88–93.
- [6] *Wang Heping.* Quadrature formulas for classes of functions with bounded mixed derivative or difference // Science in China (Series A). — 1997. — **40**, №5. — P. 449–458.
- [7] *Никольский С. М.* Приближение функций многих переменных и теоремы вложения. — М.: Наука, 1969. — 480 с.
- [8] *Wang Heping, Sun Yongsheng.* Approximation of multivariate functions with certain mixed smoothness by entire functions // Northeast. Math. J. — 1995. — **11**, №4. — P. 454–466.
- [9] *Темляков В. Н.* Приближение функций с ограниченной смешанной производной // Тр. Мат. ин-та АН СССР. — 1986. — **178**. — С. 1–112.
- [10] *Харди Г. Г., Литтлвуд Дж. Е., Полиа Г.* Неравенства. — М.: Изд-во иностр. лит., 1948. — 456 с.

- [11] Янченко С. Я. Наближення функцій з класів $S_{p,\theta}^r B$ у рівномірній метриці // Укр. мат. журн. — 2013. — **65**, № 5. — С. 698 – 705.
- [12] Янченко С. Я. Оцінки апроксимативних характеристик класів функцій $S_{p,\theta}^r B(\mathbb{R}^d)$ у рівномірній метриці // Теорія наближення функцій та суміжні питання: Зб. праць Ін-ту математики НАН України. — 2013. — **10**, № 1. — С. 328 – 340.
- [13] Wang Heping. Representation and approximation of multivariate function with bounded mixed smoothness by hyperbolic wavelets // J. Math. Anal. Appl. — 2004. — **291**. — P. 698 – 715.
- [14] Hans-Jurgen Schmeisser, Winfried Sickel. Spaces of functions of mixed smoothness and approximation from hyperbolic crosses // J. of Approx. Theory. — 2004. — V. 128. — P. 115 – 150.
- [15] Янченко С. Я. Наближення класів $S_{p,\theta}^r B(\mathbb{R}^d)$ функцій багатьох змінних цілими функціями спеціального вигляду // Укр. мат. журн. — 2010. — **62**, №8. — С. 1124 – 1138.
- [16] Темляков В. Н. Оценки асимптотических характеристик классов функций с ограниченной смешанной производной или разностью // Тр. Мат. ин-та АН СССР. — 1988. — **189**. — С. 138 – 168.
- [17] Романюк А. С. Приближение классов Бесова периодических функций многих переменных в пространстве L_q // Укр. мат. журн. — 1991. — **43**, №10. — С. 1398 – 1408.
- [18] Романюк А. С. Приближение классов $B_{p,\theta}^r$ периодических функций многих переменных линейными методами и наилучшие приближения // Мат. сб. — 2004. — **195**, №2. — С. 91 – 116.
- [19] Романюк А. С. Наилучшие тригонометрические приближения классов периодических функций многих переменных в равномерной метрике // Мат. заметки. — 2007. — **82**, 2. — С. 247 – 261.
- [20] Галеев Э. М. Приближение классов периодических функций нескольких переменных ядреными операторами // Мат. заметки. — 1990. — **47**, №3. — С. 32 – 41.
- [21] Романюк А. С. Апроксимативные характеристики классов периодических функций многих переменных // Праці Інституту математики НАН України. — 2012. — **93**. — 352 с.
- [22] Пустовойтов Н. Н. Представление и приближение периодических функций многих переменных с заданным смешанным модулем непрерывности // Anal. Math. — 1994. — Vol. 20. — P. 35 – 48.
- [23] Пустовойтов Н. Н. Приближение многомерных функций с заданной мажорантой смешанных модулей непрерывности // Мат. заметки. — 1999. — **65**, №1. — С. 107 – 117.

- [24] *Sun Yongsheng, Wang Heping.* Representation and approximation of multivariate periodic functions with bounded mixed moduli of smoothness // Тр. Мат. ин-та РАН. — 1997. — Т. 219. — С. 356–377.
- [25] *Дерев'янюк Н. В.* Наближення класів H_p^Ω періодичних функцій багатьох змінних у просторі L_p // Укр. мат. журн. — 2014. — **66**, № 5. — С. 634–644.
- [26] *Стасюк С. А.* Найкращі наближення, колмогоровські та тригонометричні попере- речники класів $B_{p,\theta}^\Omega$ періодичних функцій багатьох змінних // Укр. мат. журн. — 2004. — Т. 56, № 11. — С. 1557–1568.
- [27] *Stasyuk S. A., Yachenko S. Ya.* Approximation of functions from Nikolskii–Besov type classes of generalized mixed smoothness // Anal. Math. — 2015. — **41**. — P. 311–334.
- [28] *Янченко С. Я.* Наближення класів $B_{p,\theta}^\Omega$ функцій багатьох змінних цілими функ- ціями у просторі $L_q(\mathbb{R}^d)$ // Укр. мат. журн. — 2010. — **62**, № 1. — С. 123–135.

Contact information: Department of the Theory of Functions, Institute of Mathematics of the National Academy of Sciences of Ukraine, 3, Tereshenkivska st., 01601, Kyiv, Ukraine.

E-mail: Yan.Sergiy@gmail.com